

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 /ANKARA

www.tobb.org.tr - tobb@hs01.kep.tr

Sayı : E-34221550-310.06-12109

Tarih: 17.11.2022

Konu : YMB'de Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli

TÜM ODALAR (Genel Sekreterlik)

İlgi : 31.12.2021 tarihli, 11769 sayılı ve "Yerli Malı Belgesi Kontrolü için Sisteme Yüklenecek Evraklar" konulu yazımız

İlgi yazımızda Yerli Malı Belgesi (YMB) düzenlenirken dikkat edilmesi gereken bazı hususlara yer verilmiş ve YMB başvurularında belli seviye düzelmeler sağlandığı görülmüştür. Ancak maalesef halen bazı konularda şikayetler gelmeye devam etmektedir. Şikayetleri en aza indirmek ve uygulama birliği sağlamak amacıyla ekteki yazımız hazırlanmış ve Odalarımıza iletilmektedir. Ayrıca mevcut Tebliğe göre, şikayet halinde Odalarımızın YMB'lerin her türlü evrakını inceleme yetkisi bulunmaktadır. Başvuru esnasında ekteki "inceleme izni" yetkisinin alınmasıyla Birliğimiz de inceleme yetkisine sahip olabilecektir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla,

e- imza

Mustafa SARAÇÖZ
Genel Sekreter

EK:

- 1- Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli açıklaması 1011_v3 (2 sayfa)
- 2- UE EK-...YMB İÇİN ODA İZNİ (1 sayfa)

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://belgedogrula.tobb.org.tr/belgedogrulama.aspx?eD=BSDBED3KN4>

Tel : +90 (312) 218 20 00 (PBX) - Faks : +90 (312) 219 40 90 -91 -92... - E-Posta : info@tobb.org.tr

Bilgi İçin: Mehmet Mustafa ÖZCAN - Tel : +90 (312) 2182425 - E-Posta : mustafa.ozcan@tobb.org.tr

YERLİ KATKI ORANI HESAP CETVELİ (YKOHÇ) İÇİN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Yerli Malı Belgesi (YMB) sürecinde Oda tarafından (raportör ve özellikle eksper tarafından) dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda verilmiştir.

Sanayi Kapasite Raporu (SKR) Tablo II'deki her ürün için ayrı YMB hazırlanmalıdır. Tablo II'deki "Muhtelif tarım makineleri makinalar" gibi çoklu üretimlerde de özel olarak üretilen her bir makine için ayrı YMB düzenlenmelidir. Bu amaçla kapasite raporundan gelen ürün adı olarak yazılı olsa da Teknik Özellikler kısmına "Bu belge Pulluk adlı ürün için düzenlenmiştir" ibaresi yazılmalıdır.

Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli (YKOHÇ), YMB'ye esas teşkil ana dokümandır. TOBB tarafından hazırlanan yeni yazılım sisteminde tüm belgeler üretici tarafından Odaya, Oda tarafından da TOBB'a gönderilecektir. Ancak yeni yazılım sistemi devreye girinceye kadar TOBB'a YKOHÇ A, B, C ve D formları ve talep edildiğinde tüm evraklar gönderilecektir.

YKOHÇ düzenlenirken esas olarak son üç aylık geçici vergi dönemi verilerinin kullanılması gerekir. Ancak, son üç aylık geçici vergi dönemi beyannamesi henüz verilmemişse bir önceki geçici vergi dönemi verileri de kullanılabilir. Bu hesaplamanın yapılabilmesi için 3A, 3B, 3C ve 3D Yerli Katkı Oranı hesap Cetvellerinin doldurulması gerekir. Ayrıca başvuru esnasında Odalar tarafından işletmenin bir önceki yıla ait "işletme cetveli" de talep edilmesi gerekir.

1) EK.3-A formunda;

- a) Direkt ve Dolaylı yerli ve ithal gider malzemeleri tek tek forma yazılmalıdır.
- b) Her bir giderin faturası ve yerli olanların Sanayi Sicil Belgesi olmalıdır.

(*Önemli: Faturayı ve Sanayi Sicil Belgesini (SSB'yi) ayırt edebilmek için her fatura ve ilgili SSB'nin üzerine Ek.3-A listesindeki numara yazılmalıdır)

(İşletmenin dışarıdan aldığı hammaddelere/ara mamullere ilişkin SSB'si varsa "yerli" yoksa "ithal" kategoride değerlendirilmesi gerekir.)

- Yerli girdi doğrudan üreticiden satın alınmıyorsa (aracı/toptancıdan satın alınıyorsa) aracı/toptancının satış faturası, üreticinin aracı/toptancıya kestiği satış faturası ve üreticinin SSB'si veya aracı/toptancı o malzemeyi aldığı üretici bilgilerini içeren bir yazıyı işletmeye vermelidir. İşletme aracı/toptancının aldım dediği üreticinin SSB'sini <http://lonca.gov.tr>'den çıkarıp evrak ekine koymalıdır.
- Üretici firmanın SSB'sinin temin edilemediği durumlarda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının <http://lonca.gov.tr> web adresinden üretici firmanın SSB'sinde yer alan ürünlerinin görüldüğü ekran çıktısı eklenmelidir.
- İşletme tarafından YMB kapsamında Odaya verilen fatura, ürüne ait en son tarihli fatura olmalıdır.
- Eğer ürün mevzuatında geçen bir zorunluluk yoksa (ilaç ve diğer sağlık ürün ve gereçlerinde olduğu gibi) sevkiyat için yapılan koli ve ambalaj satış ve pazarlama maliyeti olduğu için ürün maliyetine dahil edilemez.

- c) İşletme başvuru sırasında Oda'ya Ürün Reçetesi (ürünün üretiminde kullanılan tüm girdilerin yer aldığı liste) vermelidir. Ürün Reçetesi Ek.3-A listesiyle uyumlu olmalı.

2) EK.3-B Formunda

Başvuru dosyasında Direkt ve Dolaylı işçilik giderlerini gösteren belge (veya belgeler) olmalıdır.

(Dolaylı İşçilik neleri kapsar? Üretim faaliyetleri ile ilgili olmakla birlikte, belli bir mamulün maliyetine doğrudan yüklenemeyen işçilik giderleridir. (Örneğin; Üretim departmanı bakım yöneticilerinin ücretleri, üretim departmanı bakım personeli ücretleri gibi.)

3) EK.3-C Formunda

Eğer genel giderler bölümüne, gider kalemleri yazıldıysa işletme tarafından bunların belgeleri Oda'ya verilmelidir.

(Genel üretim giderleri: Elektrik, su, kira, ısınma gibi giderlerdir.)

4) EK.3-D formunda kontrol edilecek hususlar;

- a) Oran YMB ile uyuyor mu?
- b) Firmayı Temsil ve İlzama yetkili kişi belgesi sureti var mı ve bu belgede firma bilgileri imza/kaşesi var mı?
- c) SM, SMMM, YMM bilgileri, imza/kaşesi var mı?
- d) Eksper bilgileri ve imzası var mı?

5) Hesaplama esas olarak birim üretim üzerinden yapılmalıdır. (YMB, makine için alınıyorsa bir makinenin maliyeti, un ürettiyorsa 1 kg veya 1 torba (50 kg) un maliyeti, gözlük ürettiyorsa bir gözlük maliyeti, kimyasal ürettiyorsa 1 lt veya bir şişe kimyasal maliyeti gibi) Odaların esas itibarıyla işletmeleri birim maliyete yöneltmesi esastır. Ancak standart muhasebe kurallarına uygun olması şartıyla dönemsel hesaplamalar da kabul edilebilir.

6) Fiili Üretim Miktarı: YMB hesabının yapıldığı döneme ait fiili üretim miktarı rakamı odaya imzalı/kaşeli olarak verilmelidir. Ayrıca bir önceki yılın işletme cetvelindeki fiili üretim miktarını gösteren belge de Oda'ya imzalı kaşeli olarak verilmelidir.

7) Üretim Akış Çizelgesi: Ürüne ait üretim aşamalarını gösteren çizelge üretici tarafından hazırlanıp imzalı/kaşeli odaya verilmelidir.

8) Dağıtım Anahtarı: Her YMB için SM/SMMM/YMM tarafından hesaplamının nasıl yapıldığına dair "SM/SMMM/YMM Ürün Maliyet Hesabı Açıklama Notu" yazılmalıdır. Eğer işletmede birden fazla ürün üretiliyorsa Açıklama Notunda mutlaka "Dağıtım Anahtarı" konusunda bilgi verilmelidir. Bu belge SM/SMMM/YMM tarafından imzalı/kaşeli olmalıdır.

9) Yerli Malı Belgesi Mali Verileri İnceleme İzin Belgesi (Ekte verilmiştir): Bu belge işletme tarafından imzalanıp başvuru esnasında Odaya teslim edilmelidir.

**YERLİ MALİ BELGESİ İÇİN
MALİ VERİLERİ İNCELEME İZİNİ**

ÜRETİCİNİN

Adı Soyadı/Unvan/İşletme Adı:

Ürün Adı:

EKLİ BELGELER

Yerli Katkı Oranı Hesap Cetveli

.... Adet

.....Sayfa

Hesaplamaya konu ürünün Yerli Katkı Oranı : %.....

Yerli Malı Belgesi oranı ile ilgili bir şikayet olması halinde belgenin oluşumuna esas teşkil eden tüm bilgi ve belgelerin TOBB ve .... Odası yetkililerinin mali denetimine açılmasına izin veriyorum.

...../...../20.....

Adı-Soyadı/ Firma Kaşesi
Unvan
İmza